

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

92.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 17-го Ноября — 1836 — Wilno. Wtorek. 17-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Ноября.

Г. Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею общилъ Г. Военному Министру, что Дворянство Виленской Губерніи, желая споспѣшествовать къ улучшенію содержанія воинскихъ нижнихъ чиновъ, бывшихъ въ сборѣ при г. Ковно, пожертвовало на покупку 5-т. пуд. говядины 6,400 руб. серебромъ, и что вообще, во время настоящаго сбора 1-го Пѣхотнаго Корпуса, войскамъ онаго доставляемы были отъ края всѣ нужныя удобства и пособія. Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему о семъ докладу, Высочайше повелѣть соизволилъ: объявить за сіе Всемилоостивѣйшее Его Величества благоволеніе, какъ Виленскому Военному, Гродненскому, Бѣлостокскому и Минскому Генераль-Губернатору, Генераль-Адъютанту Князю Долгорукову, такъ равно Виленскому Губернскому Предводителю Дворянства, Статскому Совѣтнику Марцинкевичу-Жабѣ, наиболѣе, по засвидѣтельствованію Генераль-Фельдмаршала Князя Варшавскаго, содѣйствовавшему въ пособіяхъ, доставленныхъ войскамъ отъ края.

— Высочайшимъ Именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 24-й день минувшаго Октября, Всемилоостивѣйше пожалованы кавалерами Ордена *Св. Владимира 3-й степени*: Заслуженный Профессоръ и Библіотекаръ С. Петербургской Медико-Хирургической Академіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Велланскій*; Статскіе Совѣтники: Главный Инспекторъ надъ шелководствомъ *Стевенъ*; Заслуженный Профессоръ, Академикъ Виленской Медико-Хирургической Академіи *Снидецкий*, и Совѣтникъ Орловскаго Губернскаго Правленія, Надворный Совѣтникъ *Алферовъ*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ даннымъ Капитулу Орденовъ 24-го Октября, въ возданіе отлично-усердной и ревностной службы, по засвидѣтельствованію Министра Внутреннихъ Дѣлъ и удостоенію Комитета Г. Министровъ, наименованы Кавалерами Ордена *Св. Станислава 3-й степени*: Статскіе Совѣтники, Ординарные Профессоры Виленской Медико-Хирургической Академіи: *Држевинскій* и *Лобойко*; Коллежскіе Совѣтники: Ординарный Профессоръ той же Академіи *Порціанко*; Подполковники: Брестскій Городничій, *Верецка* и Чиновникъ особыхъ порученій при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Бѣлостокскомъ Генераль-Губернаторѣ *Жилинскій*; Надворный Совѣтникъ, Ординарный Профессоръ Виленской Медико-Хирургической Академіи *Абихтъ*; Титулярные Совѣтники: Секретарь Минскаго Дворянскаго Собранія *Кобылинскій* и Каноникъ Самогитской Каѳедры *Рупейко*; того же ордена 4-й степени: Титулярные Совѣтники: Чиновникъ особыхъ порученій при Могилевскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ *Хыжковскій*, Засѣдатель Бѣлостокскаго Земскаго Суда *Вацъ*; Каноники Римско-Католическихъ Каѳедръ: Виленской *Бороевскій*, Луцкой *Шевалье* и Вице-Офиціаль Луцкой Римско-Католической Консисторіи Прелатъ *Кржижановскій*. (Т. Р.)

— По указу Его Императорскаго Величества, Пра-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, dnia 10-go Listopada.

Р. Глѣвно - Dowodzący Armią działającą zakomunikował P. Ministrowi Woyny, iż Dworząństwo Gubernii Wileńskiej, chcącъ przyczynić się do lepszego utrzymania wojskowych ludzi rangъ niższych, zebranychъ pod m. Kownem, cfiarowało na kupienie 5,000 pudówъ mięsa 6,400 rubli srebrem, i że w ogólności w czasie terażniejszego zebrania 1-go Korpusu piechoty, woyskomъ jego dostarczane były z tego kraju wszystkie potrzebne rzeczy i pomoce. CESARZ Jego Mość, po nayniższemъ o témъ przełożeniu, NAYWYŻSZY rozkazać raczył: oświadczyć za to NAYTASKAWSZE Jego CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie, takъ Wileńskiemu Wojennemu, Grodzieńskiemu, Mińskiemu i Białostockiemu Jenerał-Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Dothorukowu*, jakъ równie i Wileńskiemu Gubernialnemu Marszałkowi Dworząństwa Radzcy Stanu *Marcinkiewiczowi-Żabie*, podługъ zaświadczenia Jenerał - Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, naywięcey przykładającemu się w pomocach, z kraju woyskomъ dostarczanychъ.

— Przez NAYWYŻSZY Imienny Ukaz, даны do Kapituły Rossyyskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 24 zesz. Października, NAYTASKAWIEY mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Włodzimierza 3-go stopnia*: Zastużony Professor i Bibliotekarz St. Petersburgskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wellański*; Radzcy Stanu: Główny Inspektor jedwincstwa *Stewen*; Zastużony Professor, Akademik Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii *Sniadecki*, i Radzca Orłowskiego Gubernialnego Rządu, Radzca Dworu *Alfierow*.

— Przez NAYWYŻSZY imienny Ukaz do Kapituły orderów, z d. 24 Października, w nagrodę odznaczających się prac i gorliwej służby, na poświęcenie Ministra Spraw Wewnętrznych i zdanie Komitetu PP. Ministrów, mianowani Kawalerami orderu *S. Stanisława 3-ciej klasy*: Radzcy Stanu, Profesorowie Zwyczajni Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii: *Drzewiński* i *Łoboyko*; Radzcy Kollegialni: Professor Zwyczajny teyże Akademii *Porcyanko*; Podpółkownicy: Brzeski Honorowicz: *Wereszczaka* i urzędnik do szczególnychъ poleceń przy Wileńskimъ Wojennym, Grodzieńskim, Mińskim i Białostockimъ Jenerał-Gubernatorze *Zyliński*; Radzca Dworu, Professor Zwyczajny Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii *Abicht*; Radzcy Honorowi: Sekretarz Mińskiego Szlachetnego Zgromadzenia *Kobyliński* i Kanonikъ katedry Zmudzkiej *Rupęyko*; tegoż orderu 4 klasy: Radzcy Honorowi: urzędnik do szczególnychъ poleceń przy Mohylewskimъ Cywilnymъ Gubernatorze *Hyżkowski*, Assesor Białostockiego Ziemskiego Sądu *Bac*; Kanonicy Rzymsko-Katolickichъ katedr: Wileńskiej *Borowski*, Łuckiej *Chevalier*, i Vice-Oficyał Łuckiego Rzymsko-Katolickiego konsystorza *Pralatъ Krzyżanowski*. (T. P.)

— Wedle Ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący

вительствующій Сенатъ слушали дѣло, касательно отправленія рекрутской повинности помѣщиками и имѣніями, находящимися въ залогъ въ кредитныхъ установленіяхъ, или во временномъ владѣніи кредиторовъ. Приказали: признавая весьма основательнымъ мнѣніе Г. Министра Финансовъ, относительно отправленія рекрутской повинности заложенными въ кредитныхъ установленіяхъ имѣніями, съ коимъ согласились Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ и Г. Статсъ-Секретарь Вилламовъ и Предсѣдательствующій въ Санктпетербургскомъ Опекунскомъ Совѣтѣ Почетный Опекунъ Дѣйствительный Тайный Советникъ Кушниковъ. Правительствующій Сенатъ, согласно оному полагаетъ постановить: 1) Если заложенное въ кредитномъ установленіи имѣніе поступило въ опись и опекунское управленіе, тогда управленіе сіе обязано наблюдать, чтобы не было изъ оного отдаваемо въ рекруты душъ болѣе того, сколько по соразмѣрности слѣдуетъ, и такъ, чтобы въ случаѣ, неравнаго числа душъ, съ коимъ слѣдуетъ полный рекрутъ, таковой былъ отданъ съ того имѣнія, по коему числится большое число излишнихъ душъ, на примѣръ: съ 250 взимается рекрутъ, въ заложенномъ имѣніи находится 350 душъ, а въ свободномъ 400, слѣдовательно съ заложеннаго должно доставить одного рекрута, а съ свободнаго двухъ и обратно; 2) относительно выдачи изъ казны въ дозволенныхъ случаяхъ денегъ за рекрута, постановленнаго изъ заложеннаго въ кредитныхъ установленіяхъ имѣнія, руководствоваться прежними правилами, постановленными въ указѣ 5 Апрѣля 1828 года; и 3) что касается до имѣній, въ частномъ залогѣ состоящихъ, то наблюденіе за цѣлостію оныхъ обязаны имѣть сами кредиторы. (С. В.)

Шепетовскій минеральный источникъ, въ Волынской губерніи.

Минеральный источникъ Заславскаго уѣзда въ мѣстечкѣ Шепетовкѣ, принадлежащемъ Князю Евстафію Санеушкѣ, отстоящемъ отъ города Заславля въ 20 верстахъ, по Химическому изслѣдованію, произведенному Провизоромъ Дзичковскимъ, оказался принадлежащимъ къ желѣзнымъ минеральнымъ водамъ. Количество составныхъ частей въ 50 унціяхъ сей воды, есть слѣдующее: 6 куб. дюймовъ атмосфернаго воздуха, соединеннаго съ углекислымъ газомъ, 5 грановъ углекислаго желѣза, 4,166 гран. углекислой извести, 0,166 углекислой магнезіи, 3,833 гран. глинистой и 0,333 гран. кремнистой земли.

Образованіе этого минеральнаго источника легко объясняется физическими свойствами почвы, какъ въ томъ мѣстечкѣ, такъ и въ окрестностяхъ, заключающей въ себѣ слой чернозема, лежащаго на песчаномъ и глинистомъ материкѣ, который изобилуетъ желѣзною охрою и отломками известняка; сей послѣдній въ весьма значительномъ количествѣ и во многихъ мѣстахъ Заславскаго уѣзда выкапывается; а въ 10 верстахъ отъ мѣстечка Шепетовки на сѣверо-западной сторонѣ отъ оного, въ Клементовичахъ, назадъ тому девять лѣтъ находился даже желѣзный заводъ, который по недолговременному существованію, за недостаткомъ и сбереженіемъ лѣса, былъ уничтоженъ.

Источникъ сей находится съ сѣверо-западной стороны при довольно значительной отлогости, на которой расположено мѣстечко Шепетовка; направленіе по видимому имѣть онъ отъ юго-восточной стороны горы къ Сѣверу, о чемъ даетъ поводъ полагать выпрыскъ (минеральной) той же воды въ 20-ти шагахъ выше на горѣ къ юго-востоку, когда нѣсколько лѣтъ тому назадъ теперешній истокъ минеральной воды былъ заваленъ. Нычѣ по распоряженію владѣльца, источникъ сей очищенъ, обведенъ дикими камнями и построенъ при немъ домъ съ нужными для нагреванія минеральной воды принадлежностями, удобными купальнями и особыми спокойными для пациентовъ комнатами; приставленъ для соблюденія порядка съ достаточными свѣдѣніями и видѣвшій за границею многія подобныя заведенія Смотритель, который вмѣстѣ доставляетъ для прѣзжающихъ по умеренной цѣнѣ жизненные потребности. Число посѣтителей годъ отъ году умножается и врачевная сила Шепетовской воды сдѣлалась извѣстною уже въ нѣкоторой отдаленности.

Минеральная вода сія вытекаетъ въ двухъ мѣстахъ, отстоящихъ между собою на 50 шаговъ. Глубина большаго колодца, близъ косяго устроены купальни, простирается до 1½ аршина, длина каждой стороны 1½ арш. Вода въ обоихъ источникахъ равно свѣтла; вкуса нѣсколько вяжущаго. Запахъ ея изъ источника, который сѣвернѣе, какъ бы болотистый, вода же изъ другаго источника, преимущественно назначенная для купалень, издаетъ довольно ощутительный запахъ какъ бы сѣрноводороднаго газа.

Температура въ самомъ ключѣ при испытаніи

Сенатъ слушали справу взглядомъ odbywania rekrutskiej powinności z majątków obywatelskich, znajdujących się pod ewikcyą w kredytowych ustanowieniach, lub w czasowem kredytorów władaniu. Rozkazali: uznając za bardzo gruntowną opinią P. Ministra Skarbu, względem odbywania rekrutskiej powinności przez oddane na ewikcyą w kredytowych ustanowieniach majątki, z którą zgodzili się P. Minister Spraw Wewnętrznych i PP. Sekretarz Stanu Włłamow i Prezydujący w St. Petersburgskiej Radzie Opiekuneczej Honorowy Opiekun Rzeczywisty Radzca Tajny Kusznikow, Rzadzacy Senat zgodnie z nią zamierza postanowić: 1) Jeżeli dany na ewikcyą w kredytowem ustanowieniu majątek wszedł do opisu i opiekuńczego zarządu, tedy ten zarząd obowiązany jest przestrzegać, aby nie oddawano z niego na rekrutów dusz więcej nad to, ile podług wyliczenia należy, i tak: żeby w zdarzeniu nierównej liczby dusz, z której należy cały rekrut, takowy był oddany z tego majątku, w którym znajduje się większa liczba nadpotrzebnych dusz, naprzykład z 250 bierze się rekrut, w ewikcyynym majątku znajduje się 350 dusz, a w wolnym 400, a zatem z ewikcyynego trzeba naznaczyć jednego rekruta, a z wolnego dwóch i wzajemnie. (2) Względem wydawania z kassy w dozwoionych zdarzeniach pieniędzy za rekruta, naznaczonego z ewikcyynego w kredytowych ustanowieniach majątku, mieć za przewodnictwo dawniejsze prawidła, postanowione w Ukazie 5-go Kwietnia 1828 roku; i 3) co się ściaga do majątków, w prywatney ewikcyi zostających, dbałość o ich całości, powinni mieć sami kredytorowie. (G. S.)

Mineralne źródło Szepietowskie w Gubernii Wołyńskiej.

Mineralne źródło, w powiecie Zaslawnkim, w miasteczku Szepietowce, do Xięcia Eustachego Sanguski należącem, odległem od miasta Zaslawa o wiorst 20, podług chemicznego rozbioru Prowizora Dziezkowskiego, okazało się należącem do wód mineralnych żelaznych; ilość składowych części w 50 uncyach tej wody, jest następująca: 6 cali kubicznych powietrza atmosferycznego, połączonego z gazem kwasu węglowego, 5 gran węglanu żelaza, 4,166 węglanu wapna, 0,166 węglanu magnezyi, 3,833 glinki i o, 333 krzemionki.

Tworzenie się tego mineralnego źródła łatwo objaśnia fizyczna własność gruntu, tak w tém miasteczku, jako też i w okolicach, zawierającego w sobie warstwą czarnoziemną, leżącą na piaszczystym i gliniastym gruncie, która obfituje w ochrę żelaza i ułamki wapnianu; ten ostatni, w bardzo znaczney ilości i w wielu innych miejscach powiatu Zaslawnkiego wykopuje się; a o 10 wiorst od miasteczka Szepietowki, w północno-zachodniej stronie, w Klementowiczach, przed dziewięcią laty znajdowała się nawet fabryka żelaza, która trwając przez czas niedługi, z przyczyny niedostatku i oszczędzenia lasu, została skassowaną.

To źródło znajduje się w północno-zachodniej stronie, przy dosyć znaczney pochyłości, na której miasteczko Szepietowka leży; ma ono kierunek, jak się zdaje, z południowo-wschodniej strony góry ku północy, co wypada sądzić z wytrysku teyże (mineralney) wody, o 20 kroków wyżej na górze ku południo-wschodowi, kiedy przed kilką laty terazniejsze źródło wody mineralney było zarzucone. Teraz zastaraniem właściciela, to źródło jest oczyszczone, obłożone dżikim kamieniem i przy niem wystawiono dom z potrzebności do ogrzewania mineralney wody aparatami, wygodnymi kąpielami i osobnymi spokojnymi dla chorych izbami. Dla zachowania porządku przeznaczony jest Dozorca z dostatecznymi wiadomościami, który widział za granicą wiele podobnych zakładów, a który razem dostarcza przyjeżdżającym za umiarkowaną cenę żywności. Liczba odwiedzających corok się pomnaża i lekarskie skutki Szepietowskiej wody stały się już wiadomymi w pewney odległości.

Ta mineralna woda z dwóch miejsc wypływa, o 50 kroków od siebie odległych. Głębokość większej studni, w bliźkości, której urządzone są kąpiele, wynosi do 1½ arszyna, długość każdej strony 1½ arszyna. Woda w obu źródłach równie jest czystą; smaku nieco błotnistego. Zapach ze źródła, które jest więcej ku północy, niby błotnisty, woda zaś z drugiego źródła, właściwie na kąpiele przeznaczonego, wydaje dosyć mocny zapach podobny do gazu wodorodnego siarczystego.

Temperatura w samém źródle przy probie była

Одесса, 13-го Октября.

Пароходъ *Jason*, построенный въ Англіи на счетъ Русскаго Правительства, прибылъ въ нашъ портъ изъ Лондона 9-го Октября, въ полдень, подъ командою Англійскаго Капитана *Джона Локреля*, съ 14-ю пассажирами, и проч. Плаваніе его продолжалось 40 дней; изъ Константинополя онъ прибылъ сюда въ 52 часа. Этотъ пароходъ, по выдержаніи въ Одессѣ карантиннаго термина, отправится въ Николаевъ. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Австрійскій Наблюдатель подтверждаетъ сообщенное нашимъ Дрезденскимъ Корреспондентомъ извѣстіе о кончинѣ Короля *Карла X*. Помянутый жур. начинаетъ свой номеръ отъ 11-го Ноября слѣдующимъ извѣдомленіемъ: „Изъ Герца получено печальное извѣстіе, что Его В-во Король *Карл X*, ночью съ 5 на 6 ч. с. м. скончался послѣ кратковременной болѣзни.“

Вѣна, 17-го Нолбра.

По случаю кончины Его Величества Короля *Карла X*, при здѣшнемъ Дворѣ, съ нынѣшняго дня, наложенъ трауръ на 20 дней и сегодня въ Императорской придворной церкви будутъ вигиліи, а завтра въ 11 часовъ будетъ отправлена панихида. Сегодня вечеромъ всѣ театры закрыты.

Прага, 13-го Нолбра.

Предсѣдательствующій Государственный Министръ Графъ *Колловратъ* оставилъ свое мѣсто и возвращается въ Вѣну, гдѣ въ Государственномъ Совѣтѣ произойдутъ перемѣны. — Десять дней уже въ Прагѣ не слышно о холерѣ. (А.Р.С.З.)

Г Е Р М А Н І Я.

Дрезденъ, 13-го Нолбра.

Сію минуту получено чрезвычайное извѣстіе, что Его В-во Король *Карл X* 6-го ч. с. м. въ своемъ помѣстьѣ въ Австріи, послѣ кратковременной болѣзни, скончался. *Карл X* родился 9 Октября 1757 года, а потому жилъ 79 лѣтъ.

— Е. К. В-во дозволилъ принять и носить пожалованныя Императоромъ Россійскимъ знаки ордена *Св. Анны 1-й степени Императорскою Короною украшенные*, Государственному и Военному Министру Генераль-Лейтенанту *Цешвицу* и орденъ *Св. Станислава 2-й степени*, Командиру Артиллерійскаго Корпуса Генераль-Майору *Раабе*.

Мюнхенъ, 11-го Нолбра.

Его В-во Греческій Король *Оттонъ*, вчера по утру около 10 часовъ отправился отсюда въ Ольденбургъ. Въ свитѣ Его В-ва находились Графъ *Сапорта* и Г. А. *Миаулисъ*, Адъютантъ Его В-ва.

— Прибывшій сюда Баварскій Посланникъ при Австрійскомъ Дворѣ, Баронъ *Лерхенфельдъ*, говоритъ дѣлаетъ приготовленія къ отъѣзду въ половинѣ сего мѣсяца въ Ольденбургъ, для присутствованія тамъ при обрученіи Короля Греческаго *Оттона* съ Принцессою *Ольденбургскою*, на мѣсто Его В-ва Короля *Людвика*.

Бременъ, 12-го Нолбра.

Слышно, что Греческій Король проѣздомъ въ Ольденбургъ, прибудеть сюда 18-го ч. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 7-го Нолбра.

Король занимался вчера поцеремѣнно съ Президентомъ Совѣта, Морскимъ Министромъ и Маршаломъ *Жераромъ*, а потомъ предсѣдательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ.

— Король по представленіи Военнаго Министра, Подполковника 46-го линійнаго полка *Толланде*, въ вознагражденіе ревностнаго его участія въ прекращеніи Страсбургскихъ беспорядковъ, наименовалъ Полковникомъ и Командиромъ 18-го линійнаго полка.

— Слѣдственный судья *Баръ-ле-Дюкъ* получилъ повелѣніе, тотчасъ отправиться въ Маасскій Департаментъ въ одну литейную, гдѣ будто сдѣланъ орелъ, подобный тому, какой былъ въ Наполеоновомъ войскѣ.

— *Messenger* сообщаетъ: „Лордъ *Гревиль* и Графъ *Кампузано*, говорятъ, каждый особенно жаловались Г-ну *Моле* на худую молву, которую распространяютъ поддерживаемые Министрами журналы, въ отношеніи Королевы. Президентъ Совѣта не ручаясь за намѣреніе этихъ журналовъ, оправдывался независимостію одного изъ нихъ, и тѣмъ что онъ не имѣетъ вліянія на редакціи всѣхъ ихъ. Французскій Кабинетъ, сказалъ онъ, имѣетъ хорошій образъ мыслей на счетъ Испанскаго Правительства.“

— *Journal de Paris* извѣдомляетъ, что въ Совѣтѣ будто опредѣлено, не представлять Принца *Людвика Бонапарте* слѣдственному суду. *Мониторъ* молчитъ о томъ.

— На сегодняшней биржѣ показывали письма изъ Мадрита отъ 1-го ч. с. м., подтверждающіе извѣстіе о вступленіи Генерала *Гомеса* въ Алмаденъ.

Одесса, 13-го Паўдзiernика.

Parochod *Jason*, wybudowany w Anglii kosztem Rządu Rosyjskiego, przybył do naszego portu z Londynu 9-go Października o południu, pod dowództwem Kapitana Angielskiego *John Locrela*, z 14 podróżnemi i t. d. Podróż jego odbyła się we 40 dniach; z Konstantynopola przybył tu w 52 godzinach. Parochod ten, po odbyciu w Odessie kwarantannowego zakresu, uda się do Nikolajewa. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Dostrzegacz Austriacki potwierdza wiadomość, udzieloną przez naszego Drezdeńskiego korespondenta, o zgonie J. K. Mości *Karola X*. Pomieniony dziennik numer swój pod d. 11 Listopada zaczyna następującym doniesieniem: „Z Gorycyi zasmucającą otrzymano wiadomość, że Król *Karol X*, w nocy z dnia 5 na 6 t. m. po krótkiej chorobie zakończył tam życie.“

Wiedeń, dnia 17 Listopada.

Z przyczyny śmierci *Karola X*, od dnia dzisiejszego, przy tutejszym dworze włożono żałobę na dni 20; dzisiaj wieczorem o godzinie 5 w Cesarskiej kaplicy pałacowej odprawione będą wigilie, a jutro o godzinie 11 przed południem msza żałobna. — Dzisiaj także wieczorem wszystkie teatra mają być zamknięte.

Praga, 13 Listopada.

Prezydujący Minister Stanu Hrabia *Kollowrat* znowu objął swój urząd i powraca do Wiednia, gdzie w Radzie Stanu ma zająć zmianę. — Od dni 10 w Pradze, nikt już niezachorował na cholерę. (A. P. S. Z.)

N I E M C Y.

Drezno, 13-го Listopada.

W tej właśnie chwili drogą nadzwyczajną otrzymano wiadomość, że J. K. Mość *Karol X* dnia 6 t. m. w majątku swym w Austrii, po krótkiej chorobie zakończył życie. *Karol X* narodził się 9 Października 1757 roku, a zatem żył 79 lat.

— J. K. Mość, dozwolił przyjęć i nosić udzielone przez Cesarza Jmci Rosyjskiego, insygnia orderu *Sw. Anny 1go stopnia Cesarską Koroną ozdobione* Ministrowi Stanu i woyny Jenerał-Porucznikowi *Zeschwitz*, również i dowódcy korpusu artylleryi Jenerał-Majorowi *Raabe* order *Sw. Stanisława 2 klasy*.

Monachium, d. 11 Listopada.

J. K. Mość Król Grecki *Otton*, dzisiaj o godzinie 10 przed południem wyjechał zjad do Oldenburga. W orszaku J. K. Mości znajdują się Hrabia *Saporta* i P. A. *Miaulis* Adjutant Króla.

— Przybyły tu Posel Bawarski przy Dworze Austriackim, Baron *Lerchenfeld*, czyni przygotowania do wyjazdu w połowie ter. miesiąca do Oldenburga, ażeby tam być obecnym przy zaślubieniu Króla Greckiego *Otona* z Xiężniczką *Oldenburgską*, i zastąpić Króla *Ludwika*.

Brema, 12 Listopada.

Słychać, że Król Grecki *Otton*, w podróży swej do Oldenburga, dnia 18 jest tu oczekiwany. (A. P. S. Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 7-го Listopada.

Wczora pracował Król na przemian z Prezydentem Rady, Ministrem Marynarki i Marszałkiem *Gerard*, a potem zasiadał w Radzie Ministrów.

— J. K. Mość, na przedstawienie Ministra Wojskowego, Podpółkownika 46 półku liniowego, *Tollandier*, w nagrodę za odznaczające się jego postępowanie podczas zamieszania Strażburskich, mianował Półkownikiem i dowódcą 18 półku liniowego.

— Sędzia Instrukcyjny P. *Bar-le-Duc* otrzymał rozkaz, natychmiast udać się do giserni w departamencie Maas, gdzie miał być zrobiony orzeł, jaki nosiły woyska Napoleona.

— W *Messenger* czytamy: „Mówią, że Lord *Granville* i P. *Campuzano* uskarżali się przed P. *Molé* na nieprzyjazne wyrażenie się dzienników wspieranych przez Ministerium, względem Rządu Królowej. Prezydent Rady, nieręczęc za dążność tych dzienników, usprawiedliwił się niezależnością jednego z tych i całkowitym niedostatkiem wpływu na redakcją wszystkich dzienników. Gabinet Francuzki, powiedział on, dobry ma sposób myślenia względem Rządu Hiszpańskiego.“

— *Journal de Paris* donosi, iż na Radzie postanowiono już, niestawić przed Sąd assysów Xięcia *Ludwika Buonaparte*. *Monitor* zachowuje jeszcze o tém milczenie.

— Na dzisiejszej giełdzie pokazywano listy z Madrytu daty 1 Listopada, które potwierdzają wiadomość o wejściu Jenerała *Gomez* do Almaden.

8-го Ноября.

Вчера занимался Король съ Графомъ *Монталте* и потомъ председательствовалъ въ Министерскомъ Советѣ продолжавшемся два часа.

— Съ увѣренностію говорятъ о новомъ торговомъ договорѣ между Франціею и Бельгіею, основанія котораго, какъ слышно, составлены во время послѣдняго пребыванія Короля Бельгійскаго въ Парижѣ.

— На дняхъ говорили о томъ, что полиція на Одеоновой улицѣ у одного Англичанина нашла адскую машину, составленную изъ нѣсколькихъ рядовъ ружейныхъ стволовъ. Это извѣстіе кажется неподтверждаемымъ; но говорятъ теперь объ открытіи другой машины, состоящей изъ сундука наполненнаго порохомъ, которую намъ предлагали бросить на экипажъ Короля. Говорятъ, что эта машина открыта въ окрестностяхъ Парижа, и это было причиною, почему слѣдственный судья *Легонидекъ*, на нѣсколько дней выѣзжалъ отсюда.

— Взятые подъ арестъ при Вандомскомъ возмущеніи, подъ сильнымъ прикрытіемъ отправлены въ Турь.

— По Министерскому распоряженію, *Г. Дюпаншель* на будущіе четыре года утвержденъ Директоромъ большой оперы.

— *Г. Оарсуизъ* прибылъ вчера въ Парижъ, и немедленно отправился въ дальнѣйшій путь, въ Лондонъ.

— *Gazette de France* вторично утверждаетъ, что осада Бильбао не была снята, что худая погода остановила работы, но 2-го числа надѣются съ большею дѣятельностію продолжать оную.

— *Journal de Paris* уведомляетъ, что *Сансъ*, о пораженіи котораго объявлено было въ Мадридѣ, обратился къ югу и угрожаетъ городу Леону, котораго гарнизонъ состоитъ только изъ 200 чел.

9-го Ноября.

Вчера Король занимался попеременно съ Министрами Внутреннихъ Дѣлъ, Финансовъ и Торговли.

— Князя *Таллейрана* между 20 и 25 ч. с. м. ожидаютъ въ Парижѣ. Отъ послѣдней своей болѣзни онъ опять совершенно оправился.

— Герцогъ *Немурскій* 29 ч. Октября благополучно прибылъ въ Бонь. Это извѣстіе получено въ Тулонъ чрезъ пароходъ *ле Раміе*. И такъ Принцъ на пути не былъ остановленъ, какъ опасались; бурю ночью съ 28 на 29-е ч., и экспедиція въ Константинополь можетъ начаться въ назначенное время.

— Журналы изъ Нанта, говорятъ о происшедшемъ въ Алжирѣ мятежѣ.

— Графъ *Албани* братъ Кардинала, задержанъ въ Португаліи и бумаги у него отобраны. Изъ этихъ бумагъ видно, что онъ съ порученіями *Донъ-Мигуэля* ѣхалъ въ Португалію.

— Въ одномъ письмѣ изъ Байонны отъ 5-го ч. содержится: „Осада Бильбао, 3-го ч. с. м. продолжалась такимъ же образомъ, какъ и съ 29 Октября.“

— На сегодняшней биржѣ сомнѣвались въ справедливости сообщеннаго Правительствомъ извѣстія, что Кортесы отвергли предложеніе, разсмотрѣть поступки *Родила*, большинствомъ 32 голосовъ.

10-го Ноября.

Король председательствовалъ вчера въ Министерскомъ Советѣ продолжавшемся болѣе 2 часовъ.

— Министерскіе журналы не повторяютъ сегодня, сообщеннаго вчера въ *Журналѣ Првній* извѣстія, о прибытіи въ Бонь 29-го ч. Герцога *Немурскаго*. Впрочемъ кажется, что официальнаго донесенія о прибытіи его до сихъ поръ еще не получено.

— Вчера въ 3 часа по полудни прибылъ курьеръ къ Министру иностранныхъ дѣлъ, который доставилъ отвѣтъ Швейцарскаго Сейма. Президентъ Совета тотчасъ отправился въ Тюильери. Министры приглашены на Советъ сегодня по утру.

— Утверждаютъ, что Принцъ *Людвикъ Бонапарте*, до окончанія судебного слѣдствія, останется въ Страсбургѣ, а потомъ отвезенъ будетъ въ Гавръ, для отправленія оттуда въ Соединенные Штаты.

— Во многихъ здѣшнихъ журналахъ находится сегодня извѣстіе, что Герцогиня *Ст. Ле* неожиданно прибыла въ Парижъ, чтобы исходатайствовать прощеніе своему сыну. Она бесѣдовала вчера съ Министромъ иностранныхъ дѣлъ, который уведомилъ ее о постановленіи Кабинета, не производить никакого процесса съ Принцемъ *Людвикомъ*. Это извѣстіе кажется требовать еще подтвержденія.

— *Хартія 1830* содержитъ слѣдующее: „Многіе журналы сообщаютъ, что республика Санъ-Марино, непосредственно послѣ покушенія *Албо*, препроводила Королю поздравительное письмо, присовокупляя, что Его В-во республикѣ обещала свое покровительство, съ тѣмъ условіемъ, что она отправитъ изъ своего округа восемь политическихъ выходцевъ, между коими находится *Др. Бергензи* изъ Модены. Это извѣстіе съ начала до конца ложно, и мы

Дня 8.

Вчера работалъ Король зъ *Графомъ Монталте* и потомъ zasiadał na двогodinney Radzie Ministrów.

— Viele mówią o nowym traktacie handlowym między Francją a Belgią, zasady którego, jak słychać, ułożone zostały podczas ostatniej obecności Króla Belgijskiego w Paryżu.

— W tych dniach mówiono o tém, że policya na ulicy Odeonu u pewnego Anglika znalazła machinę piekielną, złożoną z wielu rzędów rurek karabinowych; wiadomość ta zdaje się niepotwierdzać; lecz mówią teraz o odkryciu drugiey machiny, składającej się ze skrzynki napełnioney prochem, a którą rzucić chciano na pojazd Króla. Machina ta miała być odkryta w okolicach Paryża, i to właśnie jest powodem kilkadziesiąt nieobecności Instrukcyjnego Sędziego *Legonidec*.

— Aresztowani podczas rozruchów w Vendôme, pod mocną eskortą wywiezieni zostali do Tours.

— Według rozporządzenia Ministeryalnego, *P. Dupanchel* na dalsze cztery lata potwierdzony został dyrektorem wielkiej opery.

— *P. Oarsun* przybył wczora do Paryża i z wielkim pośpiechem przedsięwziął dalszą podróż do Londynu.

— *Gazette de France* powtórnie utrzymuje, że nie odstąpiono od oblężenia Bilbao, że zła pogoda wstrzymała działania około oblężenia, lecz że d. 2 znowu zamysłano je odnowić.

— *Journal de Paris* donosi, że *Sans*, o pobiciu którego ogłoszono w Madrycie, zwrócił się ku południowi i zagraża miastu Leon, którego załoga składa się tylko z 200 ludzi.

Дня 9.

Вчера работалъ Король на прѣзентъ зъ Министрами справъ wewnętrzныхъ, skarbu i handlu.

— *Хиѣжо Talleyrand* między 20 a 25 terazn. do Paryża jest oczekiwany. Ze swey ostatniej choroby, całkiem już wyzdrowiał.

— *Хиѣже Némours* d. 29 Października szczęśliwie przybył do Bony. Wiadomość ta przywieziona została do Tulonu przez parochod *Le Ramier*. Przejazd więc *Хиѣжа* nie był opóźniony, jak się lękano, przez burzę w nocy z 28 na 29 i wyprawa do Konstantyny zaczęła się w naznaczonym czasie.

— Dzienniki z Nantes donoszą o wybuchu w Algierze powstaniu.

— *Грабиа Албани*, братъ Кардынала, został zatrzymany w Portugalii i papiery jego skonfiskowano. Z tych miało się okazać, iż on wyjechał do Portugalii z poleceniami *Don Miguela*.

— W liście z Bayonny pod dniem 5 donoszą: „Oblężenie Bilbao, 3-go t. m. trwa w tym stanie, jak 29 Października.“

— Na dzisiejszey giełdzie wątpiono o rzeczywistości udzielonego przez Rząd doniesienia, że stany odrzuciły wniosek rozpatrzenia sprawowania się *Jenerała Rodil*, większością 32 głosów.

Дня 10.

Король прѣзидовавъ вчора на Radzie Ministeryalney, więcey dwóch godzin trwającej.

— Dzienniki Ministeryalne niepowtarzają dzisiaj, umieszczoney wczora w *Dzienniku Rozpraw* wiadomości, o przybyciu na d. 29 *Хиѣжа Némours* do Bony; zdaje się więc, że urzędowych doniesień o jego przybyciu, dotąd jeszcze nieotrzymano.

— Wczora po południu o godzinie 3 przybył goniec do Ministra spraw zewnętrnych, który przywiózł odpowiedź Seymu Szwajcarskiego. Prezydent Rady udał się natychmiast do Tuilleryów, po czym, na dziś przed południem zwołana została Rada Ministrów.

— Zapewniano, że *Хиѣже Людвикъ Бонапарте*, do ukończenia śledztwa pozostanie w Strażburgu, a potem odwieziony ma być do Hawru, dla odpłynienia ztamtąd do Stanów Zjednoczonych.

— Rozmaite tuteysze dzienniki udzielają dzisiaj wiadomość, że *Хиѣжна Saint Leu* niespodziewanie przybyła do Paryża, ażeby wyjednać łaskę dla swego syna. Wczora miała ona rozmowę z Minjstrem spraw zewnętrnych, który uwiadomił ją o postanowieniu gabinetu, nieodbywania żadnego processu z *Хиѣciem Людвикомъ*. Cała ta wiadomość potrzebuje jeszcze potwierdzenia.

— *Карта 1830* zawiera co następuje: „Rozmaite dzienniki powiadają, iż rzeczpospolita San-Marino niepośrzednio po zamachu *Alibeu*, przesłała Królowi adres z powinszowaniem, i dodają, że J. K. Mość obiecał rzeczpospolitey swoją opiekę pod tym jednak warunkiem, iż ona niedozwoli pobytu w swych granicach, ośmiu wychodniom politycznym, między którymi znajduje się *Dr. Bergenzi* z Modeny. Cała ta wiadomość od początku do końca jest fałszywą, i nieodwoływalismy

неупоминали о немъ раньше, потому, что оно казалось намъ смѣшнымъ и невѣроятнымъ; мы даже не вѣрили, чтобы какая нибудь газета помѣстила это извѣстiе.“

— *Monitor* содержитъ также слѣдующее донесенiе изъ Мадрита отъ 20-го Октября: „Правительство сей часъ получило подробное донесенiе о взятii Кантавiека. Генералъ *Родиль*, пресѣкъ Генералу *Гомесу* проходъ чрезъ Тагъ, занявши мостъ при Арсобиспо. Карлисты пошли обратно изъ Гвадалупы въ Логрозонъ, и потомъ приняли направление къ Труксилло. Генералъ *Але* зашелъ имъ впередъ въ Кампанарию.“ Еще вчера замѣчали, что походъ въ Труксилло, не можно почитать ретирадою. Но выражение, что *Але* въ Кампанарию зашелъ *Гомесу* впередъ, можно считать за насмѣшку, ибо Кампанарiа въ отношенii къ Труксилло, лежитъ на другой сторонѣ Гвадiаны.— Въ *Journal du Commerce* равномерно содержится письмо изъ Мадрита отъ 2-го ч. которое сообщаетъ: „Сiю минуто (около полуночи), въ городѣ распространился слухъ, что *Гомесъ* при Адмарасѣ перешелъ Тагъ.“ Хотя также и *Журналъ Првiий* упоминаетъ о томъ же, но этотъ слухъ вѣроятно распространенъ преждевременно.

— *Indicateur Bordelais* отъ 7-го ч. сообщаетъ: „Прибывшii изъ Мадрита 5-го ч. кабинетный курьеръ привезъ извѣстiе, что *Марiа Христина* единогласно утверждена Кортесами Правительницею. Генералъ *Родиль* отрѣшилъ и команду свою передалъ Генералу *Нарваесу*. 1,100 чел. новаго войска, въ которомъ находится много артиллеристовъ изъ Англiйскихъ морскихъ войскъ, прибыло въ Португалетту, и вѣрно уже выступило къ Бильбао.“

— Пишутъ изъ Байонны отъ 6-го Ноября: „Изъ Бильбао сегодня нельзя сообщить ничего новаго, потому, что мы не ручаемся за достоверность нѣкоторыхъ писемъ изъ тамошнихъ окрестностей, которые утверждаютъ, что Карлисты въ слѣдствiе вступленiя *Эспартеръ* въ Витторiю, 4-го ч. опять начали свои нападенiя.“

11-го Ноября.

Вчера вечеромъ Король давалъ аудiенцию Генералу *Жакелино* и Г. *Дюпеню*, Президенту Палаты Депутатовъ.

— *Moniteur Algerien* въ началѣ газеты напечаталъ весьма крупнымъ шрифтомъ слѣдующую ноту: „Герцогъ *Немурскiй* 31-го Октября или 1-го Ноября прибудетъ въ Бону, чтобы принять участiе въ экспедици въ Константину. Жители по справедливости радуются этому новому доказательству довѣренности Его В-ва Короля. Губернаторъ прибудетъ почти въ одно и тоже время съ Принцемъ въ Бону.“

— Изъ Алжира пишутъ отъ 29-го Октября: „Приготовленiя къ экспедици въ Константину почти кончены; нужныя материалы собраны въ Бонѣ, но войска еще не прибыли туда и экспедиционная колонна вѣроятно не будетъ имѣть возможности вытти оттуда 1-го Ноября. Войска, отправляемыя туда, воодушевлены, и нѣтъ сомнѣнiя въ скоромъ и совершенномъ успѣхѣ экспедици. Грузныя корветы *Караванъ* и *Фортуна*, отплывшiе 19-го ч. изъ Орана, прибыли сюда 27-го ч.; въ Оранѣ оставили они *Сюффренъ* и *Юпитеръ* съ двумя корветами. Эти корабли готовы были принять войска, еслибъ они возвратились. Колонна, подъ предводительствомъ Генерала *Летанжа*, которая 4-го ч. оставила Оранъ, 19-го ч. еще не возвратилась; думаютъ, что она въ области Маскары встрѣтила *Абдель-Кадера* и разбивъ его сняла осаду Тремецена; послѣ того она запасается провiантомъ и аммунициею. Маршалъ *Кюзель* сегодня на пароходѣ *Панинъ* поѣдетъ въ Бону.“

— Герцогъ *Брауншвейгскiй* вчера возвратился изъ Лондона въ Парижъ.

— Сообщенное вчера извѣстiе о прибытii въ Парижъ Герцогини *Ст. Ле* не подтвердилось. Герцогиня хотя прiѣхала во Францию, но остановилась въ Вири у Графини *Рагузской*. Дама, бесѣдовавшая съ Графомъ *Моле*, была Г. *Сальважъ*, сопутница Герцогини *Ст. Ле*, которой поручено было отъ имени матери Принца *Людвика* сдѣлать въ Парижъ нужныя распоряженiя и отъ имени Герцогини *Ст. Ле* вручить письмо Королевъ Французовъ.

— Парижскiй гарнизонъ будетъ подкрѣпленъ двумя пѣхотными полками и тогда будетъ въ немъ 25,000 чел.

— Открытiе засѣданiй въ Палатахъ назначено 28 Декабря и на этотъ случай Королевское предписанiе помѣщено будетъ въ одномъ изъ слѣдующихъ номеровъ *Монитера*.

— Г. *Ст. Прiэстъ*, бывшii доселѣ Французскимъ Посланникомъ въ Лиссабонѣ, прибылъ въ Парижъ.

— Г. *Шантелозъ* прибылъ въ Монтбризонъ, гдѣ онъ, кажется, намѣренъ утвердить свое мѣстопробыванiе.

ей первей, гдѣзъ сiя намъ здавала быдъ такъ смѣшною и позбавиона wszelkiey prawdy, iъ niesadziliśmy, ażeby przez jakikolwiek dziennik umieszczona była.

— *Monitor* zawiera następujące doniesienie z Madrytu pod d. 20 Października: „Rząd otrzymał w tym momencie szczegółowe doniesienie o wzięciu Cantavieja. Jenerał *Rodil* przeciął *Gomezowi* przeście przez Tag, obległszy most pod Arzobispo. Karoliści uczynili odwrotne poruszenia z Guadalupe do Logrosan i potem udali się w kierunku ku Truxillo. Jenerał *Alaix* zaszedł mu przód w Campanaria.“ Postrzegano już wczora, że pochod do Truxillo niemoże się uważać jako odwrotny. Lecz doniesienie, że *Alaix Gomezowi* przód zaszedł w Campanaria śmieszniem się wydaje, gdyż Campanaria względem Truxillo, leży z tamtey strony Guadiany— *Journal du Commerce* również ma list z Madrytu daty d. 2, który w przypisie zawiera: „W tey chwili (około północy) w mieście rozbiegła się pogłoska, że *Gomez* pod Almaraz przeszedł Tag.“ Chociaż i *Dziennik Rozpraw* namienia o tey pogłosce, jednak, podług wszelkiego podobieństwa, zdaje się ona bydъ przedwczesną.

— W *Indicateur Bordelais* pod d. 7 czytamy: „D. 3 wysłany z Madrytu goniec gabinetowy, przywiózł wiadomość, że *Marya Krystyna* jednogłosnie przez Stany potwierdzona została Regentką. Jenerał *Rodil* został usunięty a dowództwo jego oddano Jenerałowi *Narvaez*. 1,100 ludzi nowego woyska, między któremi znajduje się wiele artyllerzystów Angielskiej Marynarki, przybyło do Portugaletty, i zapewna wyszli już do Bilbao.“

— Donoszą z Bayonny pod d. 6 Listopada: „Z Bilbao nic niema nowego doniesć, dla tego, iъ nieręczy my za autentyczność niektórych listów z okolic, które donoszą, że Karoliści, skutkiem weyścia *Espartero* do Witoryi, d. 4 znowu mieli zacząć swe napady.“

Dnia 11.

Król dawał wczora audyencye Jenerałowi *Jaqueminot* i P. *Dupin*, Prezydentowi Izby Deputowanych.

— *Monitor* Algierski umieścił wielkimi głoskami na początku numeru następująca wiadomość: „Xiążę *Némours* przybędzie d. 31 Października lub 1 Listopada do Bona, i będzie miał udział w wyprawie do Konstantyny. Mieszkańcy i woysko znajdą w tym nowym dowodzie zaufania Królewskiego powod do radości. Jenerał-Gubernator przybędzie do Bona prawie jednocześnie z Xiąciem.“

— List z Algieru pod d. 29 Października wyraża: „Już prawie ukończono przysposobienia do wyprawy do Konstantyny; potrzebne zapasy zgromadzono w Bona, lecz woysko jeszcze tam nie przybyło, i zapewne nie będzie mogło d. 1 Listopada wyruczyć z tamtąd w zamierzony pochod. Żołnierze, którzy wsiadają na okręty, tohną najlepszym duchem, i nie wątpią, że skutek wyprawy będzie prędki i zupełny. Korwety *Caravane* i *Fortune*, które d. 19 wyptynęły z Oran, przybyły tu d. 27; w Oran zostawiły okręty *Suffren* i *Jupiter* wraz z 2 korwetami. Okręty te były przysposobione do wzięcia woyska. Oddział pod dowództwem Jenerała *Letang*, który d. 4 wyszedł z Oran, nie wrócił jeszcze d. 19; mniemają, iъ w okolicy Mascara spotkał *Abdel Kadera*, a poraziwszy go, uwolnił Tremezen od zamknięcia, i mieysce to opatrzy w żywność i potrzebny wojenne. Marszałek *Clauzel* wsiądzie dziś na statek parowy *Pepin* i popłynie do Bona.“

— Xiążę *Karol Brunswicki* wrócił onegdaj z Londynu do Paryża.

— Niepotwierdziła się udzielona wczora wiadomość o przybyciu Xiążny *St. Leu* do Paryża. Xiążna chociaż przybyła do Francyi, lecz tylko dojechała do Viry, gdzie się znajduje u Xiążny *Raguzy*. Dama, która miała rozmowę z Hrabią *Molé*, była P. *Salvage*, zostająca przy Xiążnie *St. Leu*, która miała polecenie, w imieniu matki Xiącia *Ludwika*, poczynić w Paryżu potrzebne kroki i wręczyć Królowey Francuzów list Xiążny *St. Leu*.

— Załoga Paryzka zostanie wzmochniona dwóma półkami piechoty, a wtedy wynosić będzie 25,000 ludzi.

— Otwarcie posiedzenia Izby naznaczono na dzień 28 Grudnia i tyczące się tego Królewskie rozporządzenie, umieszczone będzie w jednym z następujących numerów *Monitora*.

— Pan *St. Priest*, dotychczasowy Poseł nasz w Lisbonie, przybył do tuteyszey stolicy.

— Pan *Chantelauze* przybył do Montbrison, gdzie, jak się zdaje, chce mieszkać.

— Вода въ Ронѣ съ 6 на 7-е число поднялась на такую высоту, какъ не случалось съ 1812 г. По близости Лиона многіе дома снесены и вся долина Бротто казалась обширнымъ озеромъ.

— Вчера по утру Графиня *Брѳо* по распоряженію слѣдственнаго судьи *Легонидска* взята подъ стражу въ собственномъ ея домѣ. Думаютъ, что это дѣло имѣетъ связь съ Испанскими происшествіями.

— О Испанскихъ дѣлахъ *Messenger* сообщаетъ слѣдующее: „Вчера многіе журналы, по письмамъ изъ Мадрита, утверждали, что *Гомесъ* 31-го ч. проц. м. при Альмарасѣ перешелъ чрезъ Тагъ. Это извѣстіе не подтверждено письмами изъ Мадрита отъ 3-го ч. с. м.

— На сегодняшней биржѣ говорили, что Карлистскія войска подъ командою *Виллареала*, разбиты Генераломъ *Эспартерою* и что самъ *Виллареалъ* раненъ. Это извѣстіе, которое впрочемъ еще требовало подтвержденія, мало произвело впечатлѣнія, потому что всѣ заняты войною въ южной Испаніи и по донесеніямъ изъ Мадрита отъ 4-го Ноября даже неизвѣстно, гдѣ теперь *Гомесъ* и что дѣлаетъ *Родиль*. Португальскіе фонды сегодня весьма понизились отъ опасенія, что Португальское Правительство не въ состояннн выплатить слѣдующія въ скоромъ времени купоны съ долга. (*A.P.S.Z.*)

ВЕЛКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 8 го Ноября.

Новый Испанскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ, Донъ Мануэль *Агуиларъ* прибылъ сюда изъ Дувра.

— Слышно, что Герцогъ *Сутерландскій* по возвращеннн своемъ изъ Ирландіи, немедленно отправится въ Парижъ, гдѣ въ будущемъ мѣсяцѣ, соберется многочисленное общество знатныхъ Англичанъ, между которыми будетъ также находиться Герцогъ *Девонширскій*.

— Министры намѣрены на второй недѣль Января созвать Парламентъ. *Sun* получилъ извѣстіе, что они предложатъ о разныхъ преобразованіяхъ и значительныхъ сбереженіяхъ, по разнымъ отраслямъ управленія.

— Лордъ *Пальмерстонъ* часто приглашаетъ къ обѣду знатныхъ Испанскихъ выходцевъ, Герцога *Осуны*, Маркиза *Миралкозаръ* и другихъ.

— Бывшій доннынъ Британскимъ Посланникомъ въ Персіи, Г. *Элисъ*, на пароходѣ *Британія* вчера прибылъ сюда изъ Гамбурга.

— Графъ *Сурвиллеръ* весною оставитъ Англію и возвратится въ Соединенные Штаты.

— Генераль-Адъютантъ Британскаго легіона въ Испаніи, Бригадный Генераль *Лемаршанъ* прибылъ сюда, съ порученіями Генерала *Эванса*, къ Лорду *Пальмерстону*.

— Виконтъ *Кабрейра*, бывшій прежде Португальскимъ Посланникомъ въ Парижѣ, издалъ изъясненіе причинъ, по чему онъ не хотѣлъ исполнить присяги на уложеніе 1820.

— По донесеніямъ нѣкоторыхъ журналовъ, Англійское Правительство дѣйствительно вознамѣрилось, на будущее лѣто опять отправить экспедицію для открытія Сѣверо-западнаго пассажа.

— Г. Т. *Герднеръ* въ Бельфастѣ, извѣстный въ свѣтѣ своею ученостію, избобрѣлъ методу, по которой, безъ всякаго употребленія опиума или какихъ либо другихъ медицинскихъ средствъ, можно произвести крѣпкій сонъ. Г. *Герднеръ* испытывалъ многократно эту методу и всегда успѣшно.

— Принцъ Георгъ *Кембриджскій* по истеченн двухъ лѣтъ опять возвратится въ Англію. Говорятъ, что Е. К. Высоч. предъ своимъ возвращеніемъ, въ сопровожденн Подполковника *Корнвалля*, посѣтитъ знатнѣйшіе Дворы Европы.

— Жур. *Devonport Telegraph* увѣдомляетъ, что издано повелѣніе, приготовить 10,000 ружьевъ, до дальнѣйшаго распоряженія, и полагаютъ, что для Сѣверныхъ береговъ Испаніи.

— Въ Донкастерѣ 3-го ч. с. м. громъ совершенно разбилъ башню на церкви.

— Одна изъ здѣшнихъ газетъ совѣтуетъ Правительству признать независимость Канады, и оставаться въ дружественныхъ отношеніяхъ къ новому Государству.

11-го Ноября.

Лордъ *Мельбурнъ* вчера имѣлъ совѣщаніе съ Правителемъ Англійскаго банка; завтра будетъ онъ присутствовать при выборѣ Шерифа для Графствъ Англійи и Валиса а потомъ отправится въ Пансанже.

— Герцогъ *Веллингтонъ* останется до 15-го ч. въ Вальмеръ-Кестле; въ прошлый четвергъ обѣдалъ онъ съ Герцогинею *Кентскою* и Принцессою *Викторіею* въ Рамсгатѣ.

— Маркизь *Лансдаунъ* оставилъ Брюссель, возвращаясь въ Лондонъ.

— Герцогъ *Девонширскій* завтра отправится въ Парижъ для посѣщенія сестры своей *Леди Гренвилль*.

— Слышно, что Лордъ *Понсомби* по возвращенн изъ Константинополя получитъ большой крестъ Бат-

— Вода на Роданіе, в нocy з д. 6 на 7, так снѣ подноснла, какъ не было подобно от року 1812. В близокосн Лyonu wiele domów zноснла, а сааа dolina Brotteaux, подобна jest do wielkiego jeziora.

— Wczora aresztowano tu Hrabinę *Brue*, на засааааа wezwania Sędziego Instrukcyjnego *Legonidec*. Wnoszą, że to postąpienie ma stycznosć ze sprawami Hiszpańskimi.

— O sprawach Hiszpańskich *Messenger* donosi: „Rozmaite dzienniki doniosły wczora rano, podług listów z Madrytu daty d. 2, że *Gomez* d. 31 z. m. pod Almaraz przeszedł przez Tag. Listy otrzymane dzisiaj z Madrytu pod d. 3, niepotwierdziły tey wiadomоси.

— Na dzisiejszey giełdzie mówiono, że *Espartero* poбиł Karolistów dowództwa Jenerała *Villareal*, i że ten ostatni ma bydź raniony. Ta wiadomоси potrzebuje potwierdzenia i nie sprawiła żadnego wrażenia, саааа боwіem uwaga jest teraz zwrócona na wojnę w południowey Hiszpanii. Tymczasem, podług ostatnich doniesień z Madrytu daty 4 Listopada, nie miano tam żadney wiadomоси ani o *Gomezie*, ani o *Rodilu*. Portugalskie papiery dzisiaj bardzo się zniżyły, gdyż się lękano, że Rząd Portugalski nie będzie w stanie wypłacenia wkrótce przypadających kuponów długu. (*A.P.S.Z.*)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондн, дня 8 Листопада.

Нову Посѣл Ісзпањскн пры тудейсзым дворзе, Don Manuel *Aguilar*, прыбыт ту з Dover.

— Стычаа, же Хіаже *Sutherland*, як тылкo поврочи з Ісзпањн, уда снѣ до Парыжа, гдзє в настѣпным мєснцям ма снѣ зєбраа лнчне товариство знакомых англнков, мнѣдзу ктормн бѣдзє також Хіаже *Devonshire*.

— Ministrowie mają zamiar tym razem zwołać już Parlament na drugim tygodniu Stycznia. *Sun* ma wiadomоси, iż przełożone będą przez nich różne reformy i znaczne oszczędności w różnych gałęziach zarządu.

— Lord *Palmerston* często zaprasza na obiad znakomitych Hiszpańskich wychodniów, Хієсн *Osuña*, Margrabiego *Miralcazar* i innych.

— Dotychczasowy Posel Angielski w Persyi P. *Ellis*, na parochodzie *Britannia* wczora z Hamburga tu przybył.

— Hrabia *Survilliers* wiosną ma opuścić Anglię, i do Stanow Zjednoczonych powrócić.

— Jenerał-Adjutant legii Angielskiej w Hiszpanii, Jenerał brygady *le Marchant* z poleceniami Jenerała *Evans* przybył do Lorda *Palmerstona*.

— Wice-Hrabia *Cabreira*, niegdys Posel Portugalski w Paryżu, wydał objaśnienie przyczyn, dla czego niemógł wykonać przysięgi na ustawę 1820.

— Podług doniesień niektórych dzienników, Rząd Angielski rzeczywiście ma zamiar, przyszłego lata znowu wysłać wyprawę dla odkrycia północno-zachodniego passażu.

— P. *Gardiner* w Belfast, znajomy ze swych umiejętności w świecie uczonym, miał wynaleźć metodę, która, bez wszelkiego użycia opium lub innych jakichkolwiek lekarskich środków, sprawuje nayzdrowszy sen. P. *Gardiner*, na wielu doświadczal tey metody, i w każdym razie naysymślniey mu się udawało.

— Хіаже *Jerzy Cambridge*, dopiero po dwóch latach na powrót znowu do Anglii jest oczekiwany. J. K. Wys. przed swym powrótom, w towarzystwie Podpótkownika *Cornwall* odwiedzi znaczniejsze dwory Europy.

— Dzien. *Devonport Telegraph* donosi, iż wydany został rozkaz, przygotować do niezwłócznego wysłania 10,000 sztuk hroni, i rozumieją, iż ku brzegom północnym Hiszpanii.

— W Doncaster, d. 3 t. m. piorun całkiem rozbił wieżę kościelną.

— Jedna z tutejszych gazet radzi Rządowi przyznać niezawisłosć Kanady i pozostać w przyjacielskich stosunkach z nowym państwem.

Dnia 11.

Lord *Melbourne* miał wczora rozmowę z Gubernatorem banku Angielskiego; jutro będzie obecnym przy wyborze Szeryfa dla Hrabstw Anglii i Wallii, a potem uda się do Pansanger.

— Хіаже *Wellington* jeszcze do dnia 15 ma zabawić w Walmer-Castle; przeszłego wtorku był na obiedzie u Хієжны *Kent* i Хієжннчкн *Wiktoryi* w Ramsgate.

— Margrabia *Lansdowne* wyjechał z Bruxelli udając się z powrótom do Londynu.

— Хіаже *Devonshire* jutro ma przedsięwziąć podróż do Парыжа, dla odwiedzenia swey siostry *Lady Granville*.

— Mówią, że Lord *Ponsonby* za swym powrótom z Konstantynopola otrzymał wielki krzyż orderu Bath-

скаго ордена и тотъ же орденъ будетъ пожалованъ Князю *Эстергази*.

— Сынъ Маршала *Бурмонта*, говорятъ, недавно былъ инкогнито въ Лисбонъ.

— Съ Антильскихъ острововъ отъ 1-го Октября получено извѣстiе, что лихорадка въ настоящемъ году весьма сильно дѣйствовала и многіе сдѣлались ея жертвою. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 29-го Октября.

Папа сегодня совсѣмъ своимъ дворомъ переехалъ въ зимнюю резиденцію, въ Ватиканскій дворецъ.

— Говорятъ, что одинъ Австрійскій армейскій корпусъ пойдетъ въ Неаполь, и что изданы уже повелѣнія для свободнаго пропуска онаго.

— *Донъ-Мигуэль*, который здѣсь живетъ совершенно спокойно, за нѣсколько дней назадъ праздновалъ свои именины, и при этомъ случаѣ мы видали большой парадъ при его дворѣ, состоящемъ изъ изгнанныхъ Португальскихъ дворянъ и нѣкоторыхъ Римскихъ гражданъ. Онъ роздалъ много крестовъ и комтурскихъ достоинствъ.

Генуя 5-го Ноября.

Ихъ Величества Король и Королева вчера прибыли сюда изъ Турина.

— Холера, свирѣпствовавшая здѣсь въ продолженіи трехъ мѣсяцевъ, совсѣмъ прекратилась.

Неаполь, 26-го Октября.

На прошедшей недѣлѣ произошелъ бунтъ, при которомъ многіе лишились жизни. Начальники этого мятежа были нищіе, которые жаловались на ограбленія, и во время смутенія хотѣли произвести грабежъ. Дѣйствительно, нѣсколько человекъ ограблено вѣроятно самими заговорщиками. Король самъ отправился къ мятежникамъ, и присутствіемъ своего духа, хладнокровіемъ и убѣдительными словами, успѣлъ успокоить народъ. Естественно, что при такихъ обстоятельствахъ ничего не говорятъ уже о второмъ путешествіи Короля, потому, что присутствіе Монарха теперь необходимо, и сверхъ того, возмущенія эти легко могли бы принять политической видъ.

— Одинъ Швейцарскій журналъ пишетъ: „Всѣ Италійскія Правительства усугубляютъ свой надзоръ за безпокойными. Въ Неаполь произведено много арестовъ, по политическимъ причинамъ. Между задержанными упоминаютъ о двухъ Адвокатахъ и одномъ лѣкарѣ, которые, какъ слышно, имѣли письменныя сношенія съ политическими выходцами на островъ Мальтъ. Спокойствіе Неаполя не такъ легко можетъ быть нарушено. Оно особенно обезпечено готовою помощію Австріи, которая неуспынно заботится о сохраненіи всеобщаго порядка въ Государствахъ Полуострова.“

— Холера всякой день все болѣе и болѣе распространяется въ городѣ, хотя здѣсь менѣе опасности и смертныхъ случаевъ какъ въ другихъ мѣстахъ. 25 Октября считали 127 новыхъ przypadковъ, изъ коихъ 58 смертныхъ; смертность незначительна въ отношеніи къ народонаселенію, 450,000 жителей. Въ припискѣ сказано: со вчерашняго на сегодняшнее число (съ 25 на 26-е Окт.) считали 217 новыхъ przypadковъ, изъ коихъ 110 смертныхъ. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 19 го Октября.

Объявленіемъ перемѣны въ Министерствѣ не было, и слухъ о томъ совсѣмъ замолкъ. Касательно Персидскихъ дѣлъ, оправдывается донесеніе, что несогласія опять прекращаются оффиціальнымъ объявленіемъ *Рейс-Эффендія* дипломатическому корпусу, который говоритъ, что миръ между Турціею и Персіею не былъ нарушенъ. Между тѣмъ, кажется, что несогласіе достигло высокой степени: кровавыя событія въ Эрзерумѣ, вторженіе Персидскаго Генерала въ Турецкую область и корреспонденція, которую онъ кажется имѣть съ Беемъ *Ревандскимъ*, побуждая его къ возмущенію и общая ему значительное къ тому пособіе, — все это совершенно расторгло взаимныя отношенія и потому нужно упомянутое посредничество Англій и Франціи, для восстановленія мира, тѣмъ болѣе, что *Решидъ-Паша* уже началъ дѣйствовать противъ Персіи и приобрѣлъ значительныя преимущества. Главная квартира *Решидъ-Паши* была въ Карбутъ. (A.P.S.Z.)

Т е а т р ы.

Въ будущій Четвергъ 26-го Ноября, въ пользу Яна *Ашиковскаго*, представлена будетъ новая комедія: *Мать на балу а Догъ дома*, соч. Г. Тулонъ въ 2-хъ дѣйствіяхъ, а въ заключеніе спектакля все новый Водевиль: *Два Угителя или Asinus Asinum fricat* въ 1-мъ дѣйствіи. Музыка соч. Г. В. *Калинскаго*.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 17 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Левъ Боровскій.

ского, и же такіъ крестъ будетъ udzielony Хієциу *Esterhazy*.

— Syn Marszałka *Bourmont*, miał się znajdować niedawno incognito w Lisbonie.

— Z Antyllow donoszą pod d. 1 Października, że gorączka tego roku grassowała tam z nadzwyczajną mocą, i bardzo wiele ludzi sprzątnęła. (A.P.S.Z.)

W ł o с н ы.

Rzym, dnia 29 Października.

Papież dzisiaj z całym swym dworem przeniósł się na zimową rezydencją do pałacu Watykańskiego.

— Mówią o tém, że Austriacki korpus wojskowy pójdzie do Neapolu, i że względem swobodnego przeyscicia wydane zostały już rozkazy.

— *Don Miguel*, który w zupełnej cichości tu żyje, przed kilką dniami obchodził rocznicę swych imienia, przy jakowej okoliczności widzieliśmy w wielkiej paradzie cały dwór jego, składający się z wygnanej portugalskiej i niewielkiej Rzymskiej szlachty. Rozdał on wiele krzyżów orderowych i Komturów.

Genua, d. 5 Listopada.

N. N. Królestwo Ich Mość wczora przybyli tu z Turynu.

— Cholera grassująca tu w przeciągu trzech miesięcy, zupełnie ustała.

Neapol, 26-go Października.

Na przeszłym tygodniu wybuchły tu rozruchy, przy cémъ wiele osób straciło życie. Przyczyną tego byli nikiemnicy, którzy krzyżowali na otrucia i podczas zamieszania chcieli korzystać ze złodziejstwa. W rzeczy samej miało miejsce kilka przypadków otrucia, których się zapewne dopuścili naczelnicy tychъ buntów. Młody Król osobiście udał się na miejsce rozruchów i przytomnością umysłu, kawią zimną, oraz przemówieniem do ludu zdołał go powściągnąć. Naturalnie, wśród takichъ okoliczności, nie już niemiłowia o drugiey podróży Króla, z tey przyczyny, iż obecność Monarchy jest teraz koniecznie potrzebną, a oprócz tego niespokojności te, łatwo mogłyby przybrać polityczny charakter.

— W jednym z Szwajcarskich dzienników czytamy: „Wszystkie Rządy Włoskie podwajają swą baczność, przeciwko niespokojnym. W Neapolu aresztowano wiele osób, w cémъ nieoficemi, były przyczyny polityczne. Między zatrzymanymi mianują dwóch адвокатовъ i jednego lekarza, którzy, podługъ powszechnychъ pogłosek, mieli listowne stosunki z wychodźcami politycznymi na wyspie Maloie. Spokojność Neapolu nie takъ łatwo może być naruszoną. Szczególniey zabezpieczona jest przez gotową pomoc Austrii, która nieustannie czuwa nad zachowaniem publicznego porządku w państwachъ Półwyspu.“

— Cholera codziennie coraz się więcej rozszerza w mieście, chociaż w ogólności mniej śmiertelna i niebezpieczna, jak na innychъ miejscachъ. D. 25 Paź. liczono 127 nowychъ przypadkówъ, z których 58 śmiertelnychъ; — nieznaną śmiertelność w stosunku do ludności 450,000 miesz. W przypisku czytamy: Z dnia wczorajszego na dzisiejszy (z 25 na 26 Paździer.) liczono 217 nowychъ przypadkówъ, z których 110 śmiertelnychъ. (A.P.S.Z.)

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 19 Października.

Ogłoszona zmiana osob w Ministerystwie niemiiała miejsca i pogłoski o témъ całkiem ustały. — Względemъ Perskichъ interessówъ potwierdza się wiadomość, że niezgody znownu się pojednały, na urzędowe oświadczenie *Reis Effendego*, ciatu dyplomatycznemu, które mówi, że pokój między Turcyą a Persyą niczémъ niebędzie przerwany; tymczasemъ coraz się wyraźniej okazuje, że niezgoda dość się wzmacza; krwawe wypadki w Erzerum, wkroczenie Perskiego Jenerała w granice tureckie, i korespondencya tegoż, którą miano znaleźć u Beye *Revandus*, pobudzając go do powstania z obietnicą dzielney pomocy: wszystko to do najwyższego stopnia poróżniło wzajemne stosunki, i dla tego jest potrzeba ogłoszonego Angielskiego i Francuzkiego pośrednictwa, ażeby stosunki znownu postawić na stopie przyjacielskiej, témъ więcej że *Reszid Basza* zaczął już dawać przeciwъ Persówъ i miał odnieść znaczną korzyść. Główna kwatera *Reszid Baszy* była w Karbut. (A.P.S.Z.)

Т е а т р ы.

W przyszły Czwartek, to jest: dnia 26 Listopada, na Benefis Jana *Asnikowskiego*, dana będzie nowa Komedia w 2ch aktachъ z francuzkiego P. *Théaulon*, pod tytułem: *Matka na Balu a Córka w Domu*, tudzież Komedyo-Opera w 1-m akcie także nowa z francuzkiego, pod tytułem: *Dwóchъ Guwernerówъ*, czyli *Asinus Asinum fricat*. Muzyka P. *Wiktora Każyńskiego*.